

رویکرد اکولوژیک در مکان یابی ایستگاه های انتقال پسماند شهری

آذر واعظی هیر^۱، هما ایرانی بهبهانی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی طراحی محیط زیست، دانشگاه محیط زیست، دانشگاه تهران، azar.vaeziheir@ut.ac.ir

^۲ استاد تمام، دکترای معماری، گروه مهندسی طراحی محیط زیست، دانشگاه تهران، hirani@ut.ac.ir

:

چکیده

طراحی اکولوژیک شیوه ای از طراحی ست که سعی در ایجاد ارتباط سالم بین ساخته های دست بشر و محیط طبیعی دارد به نحوی که کمترین آسیب و خطر متوجه محیط طبیعی شود. در طراحی اکولوژیک هدف اجتناب از ایجاد زوال در محیط و تلاش برای پایداری آن است. از طرفی مرور بر وضعیت محیط زیستی کنونی دنیا نشان می دهد که نه تنها اثرات مخرب انسانی و محیط زیست کاهش پیدا نکرده بلکه مسائل حاد تری مانند آلودگی های منابع آب و خاک، کاهش تنوع زیستی، تخریب لایه اوزون، پدیده های گلخانه ای و غیره بروز نموده است. یکی از بارزترین اثرات توسعه شهری بر مسائل محیط زیستی ناشی از پسماند تولید شده در مناطق شهری می باشد. حمل و نقل و دفع پسماندها ارتباط مستقیم با بهداشت عمومی و آلودگی های آب و خاک و هوا ایجاد می کند. ایستگاههای انتقال پسماند شهری زمانی احداث می شوند که فاصله محل نهایی دفن پسماند یا سایر تاسیسات مربوط به نظام مدیریت پسماند از نقاط تولید پسماند زیاد باشد. این ایستگاه ها برای جلوگیری از رفت و آمد مستقیم ماشین آلات حمل پسماند که سبب اعمال هزینه رفت و آمد و ایجاد ترافیک و آلودگی های محیط زیست ایجاد می شوند. بنابراین مکانیابی ایستگاههای انتقال پسماند شهری از اهمیت زیادی برخوردار است. در این مطالعه ابتدا به تعریف مفهوم رویکرد اکولوژیک پرداخته و سپس معیارهای موجود در زمینه مکانیابی ایستگاههای انتقال پسماند شهری در ایران را بررسی کرده و در نهایت به بررسی همپوشانی میان معیارهای مکانیابی ایستگاههای انتقال پسماند شهری بر اساس رویکرد اکولوژیک می پردازیم.

واژه های کلیدی: ایستگاه انتقال، پسماند، مکان یابی، اکولوژیک، طراحی

۱- مقدمه

بررسی وضعیت محیط زیستی دنیا نشان دهنده این مطلب است که نه تنها اثرات مخرب انسانی و محیط زیست کاهش پیدا نکرده بلکه مسائل حاد تری مانند آلودگی های منابع آب و خاک، کاهش تنوع زیستی، تخریب لایه اوزون، پدیده های گلخانه ای و گرم شدن کره زمین، بروز نموده است. یکی از اثرات بارز توسعه شهری بر مسائل زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی ناشی از پسماند تولید شده در مناطق شهری است. حمل و نقل و دفع پسماندها ارتباط مستقیم با بهداشت عمومی و آلودگی های آب و خاک و هوا افزایش گرمای جهانی در اثر تولید گاز متان به خصوص در مراکز دفن بهداشتی ایجاد می کند [۱]. جمع آوری روزانه پسماند یک شهر مستلزم تردد خودروهای زیادی می باشد که با توجه به مسافت نسبتاً طولانی تا مرکز دفع و ظرفیت کم خودروهای جمع آوری از سوی دیگر سبب شده است انتقال پسماند از مبدأ تولید به مرکز دفع به صورت حمل و نقل مرکب انجام پذیرد. بنابراین بر اساس ضرورت حمل و نقل غیرمستقیم پسماند به مرکز دفع و پردازش، نیازمند احداث محل هایی در سطح شهر برای تخلیه موقت پسماندهای جمع آوری شده توسط خودروهای حمل می باشد. این محل ها به عنوان